

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Директор
Товариство з додатковою відповідальністю
«СТРАХОВЕ ТОВАРИСТВО «ДОМІНАНТА»**

Берназюк О.О.

«28» лютого 2011 року

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ (ВАНТАЖОБАГАЖУ)**

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. У цих Правилах нижченаведені терміни вживаються у такому значенні:

- Страховик - Товариство з додатковою відповідальністю «СТРАХОВЕ ТОВАРИСТВО «ДОМІНАНТА»;
- Страхувальник - дієздатна фізична або юридична особа, що має майновий інтерес до вантажу та багажу (вантажобагажу), який страхується, та уклала із Страховиком Договір страхування;
- шкода - втрата, псування, пошкодження вантажу та багажу (вантажобагажу) у межах його страхової вартості;
- збитки — доцільні та підтвержені документально витрати здійснені по рятуванню вантажу та багажу, зменшенню псування вантажу та багажу(вантажобагажу), що настали у результаті страхового випадку. До збитків за цими Правилами не відноситься не отриманий Страхувальником прибуток, який він одержав би, якби страховий випадок не стався;
- страхова сума - грошова сума, у межах якої Страховик згідно з Договором страхування (страховим полісом) зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку;
- страховий випадок - подія, що передбачувана Договором страхування, яка відбулась та з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальникові;
- вигодонабувач – особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку та призначена Страхувальником при укладенні Договору страхування;
- страховий поліс - документ, що посвідчує факт укладання Договору страхування і який є формою Договору страхування.

2. ПРЕДМЕТ СТРАХУВАННЯ

1. Предметом страхування є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем), що перевозиться.

2. За Договором страхування, укладеним згідно з цими Правилами, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування за шкоду чи збитки, що настали у результаті перевезень.

3. Страхування може здійснюватись як на період конкретного (разового) перевезення вантажу та багажу (вантажобагажу), так і на період перевезення вантажів та багажу (вантажобагажу), що здійснюються неодноразово протягом календарного року, або протягом дії договору (контракту) купівлі-продажу (поставки).

3.СТРАХОВА СУМА

1. Вантаж та багаж страхуються у сумі, яку визначили Страховик та Страхувальник у Договорі страхування, але не вище вартості вантажу та багажу (вантажобагажу), вказаної у відвантажувальних документах Продавця (Постачальника).

2. Договір страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), що належать Страхувальнику, може бути укладений у повній вартості вантажу та багажу (вантажобагажу), або у визначеній частині (відсотку) цієї вартості.

У тих випадках, коли вантажі та багаж (вантажобагаж) прийняті на страхування у визначеній частині, (відсотку), всі предмети страхування вважаються застрахованими у такому ж відсотковому співвідношенні їх вартості.

3. Страховик та Страхувальник мають право вимагати зниження страхової суми та страхового платежу, у разі якщо страхова сума значно перевищує дійсну вартість вантажу та багажу, яка визначається на момент укладання Договору страхування у пункті відправлення вантажу та багажу (вантажобагажу).

4. Після виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір виплаченого страхового відшкодування. Зменшення страхової суми починає рахуватися з дня настання страхового випадку. При відновленні або заміні пошкодженого майна Страхувальник має право за додаткову страхову премію відновити початкові страхові суми.

4. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ

1. Страховий платіж сплачується Страхувальником до моменту набрання чинності Договору страхування, якщо інший термін сплати страхового платежу не передбачений Договором страхування.

2. Сплата страхового платежу здійснюється шляхом перерахування його на розрахунковий рахунок Страховика або іншим, обумовленим сторонами способом.

3. Розмір страхового платежу встановлюється Страховиком на підставі страхових тарифів - ставок страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування (Додаток 1 до цих Правил).

5. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ

1. Страховим ризиком є певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, у разі якої відбулося пошкодження або зниження вантажу та багажу (вантажобагажу).

Договір страхування може бути укладений згідно з однією з наступних умов:

1.1. "З відповідальністю за всі ризики".

Підлягає відшкодуванню:

1.1.1. Шкода заподіяна пошкодженням, загибеллю або втратою всього або частини вантажу та багажу, що настали по будь-якій причині, окрім випадків, передбачених у пункті 1 розділу 6 цих Правил.

1.1.2. Збитки по загальній аварії.

1.1.3. Збитки, понесені Страхувальником або Вигодонабувачем для зменшення розміру шкоди або запобігання настанню шкоди.

1.2. "З відповідальністю за часткову аварію".

Підлягають відшкодуванню:

1.2.1. Шкода заподіяна пошкодженням, загибеллю або втратою всього або частини вантажу та багажу (вантажобагажу) (окрім випадків, передбачених пунктом 1 розділу 6 цих Правил), що настала внаслідок:

а) стихійного лиха (блискавка, буря, землетрус, вихор, цунамі, виверження вулкану, вихід підґрунтових вод, повінь);

б) вибуху або пожежі;

в) катастрофи транспортного засобу (зіткнення транспортних засобів один з одним, удару транспортних засобів об рухомі або нерухомі предмети, перекидання транспортних засобів, посадка судна на мілину, провал мостів, дорожньо-транспортна пригода);

г) випадку, що трапився при навантаженні, укладанні, вивантаженні вантажу та багажу (вантажобагажу).

1.2.2. Збитки по загальній аварії.

1.2.3. Шкода від зникнення перевізного засобу.

1.2.4. Шкода від проникнення забортної води у перевізний засіб або контейнер.

1.2.5. Збитки, що настали внаслідок прийняття заходів для рятування вантажу та багажу (вантажобагажу) або гасіння пожежі.

1.3. "Без відповідальності за всі пошкодження, окрім випадків катастроф".

Підлягають відшкодуванню:

1.3.1. Шкода або збитки від пошкодження всього або частини вантажу та багажу (вантажобагажу), що настали при страхуванні у випадку катастрофи транспортного засобу.

1.3.2. Збитки, що настали внаслідок проведення заходів по рятуванню вантажу та багажу (вантажобагажу).

1.3.3. Страховим випадком згідно з цими Правилами є настання шкоди або збитків, внаслідок яких виникає зобов'язання Страховика здійснити виплату страхового відшкодування за ризиками, передбаченими пунктом 1 розділу 5 цих Правил.

3. Страховик сплачує Страхувальнику страхове відшкодування при повній втраті вантажу та

багажу (вантажобагажу) - у розмірі страхової суми; при втраті частини вантажу та багажу (вантажобагажу) - у розмірі частини страхової суми, пропорційно відношенню вартості втраченого вантажу та багажу (вантажобагажу) до повної страхової суми. Виплата страхового відшкодування внаслідок настання подій, передбачених у пункті 1 розділу 5 цих Правил здійснюється згідно з умовами Договору страхування.

4. Загальний розмір страхового відшкодування, що виплачується Страхувальнику або Вигодонабувачу, визначеній Страхувальником при укладенні Договору страхування, не може перевищувати страхову суму.

5. Для виплати страхового відшкодування необхідна наявність причинного зв'язку між страховою подією та збитками Страхувальника або Вигодонабувача.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

1. В будь-якому випадку не підлягають відшкодуванню збитки заподіяні Страхувальнику та шкода, завдана вантажу та багажу (вантажобагажу) що настали внаслідок:

а) будь-якого роду військових дій або заходів, що проводяться у воєнний час, їх наслідків, знищення мінами, торпедами, бомбами, іншими засобами ведення війни, громадянської війни та її наслідків, народних хвилювань, масових безладів, страйків, локаутів, знищення та пошкодження майна за розпорядженням військових або громадянських влад;

б) впливу іонізуючого випромінювання;

в) впливу температури трюмного повітря або особливих природних властивостей вантажу та багажу (вантажобагажу); усушка, утруска, природний збиток, окислення, ржавіння, природне витікання;

д) неналежної упаковки вантажів та багажу (вантажобагажу) чи відправлення їх у пошкодженому або неналежному стані;

е) нестачі вантажу та багажу (вантажобагажу) усередині тарних місць, упакованих виготовлювачем при цілісності упаковки, цілісності пломб вантажовідправника на транспортному засобі або контейнері;

є) пошкодження вантажу та багажу (вантажобагажу) комахами, черв'яками, гризунами;

ж) неморехідності, непристосованості перевізних засобів або контейнерів для належного перевезення даного вантажу та багажу (вантажобагажу).

2. За Договорами страхування, укладеними на умовах підпунктів 1.2. та 1.3. розділу 5 цих Правил не відшкодовуються збитки та шкода, заподіяні внаслідок:

а) підмокання вантажу та багажу (вантажобагажу) атмосферними опадами;

б) викрадення, загублення, нестачі або недопоставки вантажу та багажу (вантажобагажу);

в) приведення вантажу та багажу (вантажобагажу) до непридатного стану в результаті псування або забруднення тари при цілісності та непорушені його упаковки;

г) викидання за борт або змивання хвилею палубного вантажу та багажу (вантажобагажу).

3. При страхуванні вантажу та багажу (вантажобагажу) страховий захист не розповсюджується на:

а) вибухові речовини;

б) твори мистецтва;

в) дорогоцінні метали та каміння;

г) цінні папери та гроші готівкою.

7. ТЕРМІН ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

1. Договір страхування діє на території України, якщо інше не обумовлено у Договорі страхування.

2. Договір страхування набирає чинності з моменту сплати першого страхового платежу, якщо інше не обумовлено у Договорі страхування, та, якщо це передбачено цим Договором, закінчується:

2.1. З моменту доставки вантажу та багажу у пункт призначення, вказаний у страховому полісі.

2.2. З моменту доставки вантажу та багажу на будь-який другий склад або місце зберігання,

що передує пункту призначення або у пункті, вказаному у страховому полісі, які обираються Страхувальником .

2.3. З моменту закінчення строку дії Договору страхування залежно від того, що відбудеться раніше.

3. Дія Договору страхування поширюється на час затримки у доставці вантажу та багажу (вантажобагажу) з незалежних від Страхувальника причин, відхилення від маршруту слідування, змушеного вивантаження, перевантаження та перевалки, а також на час будь-якої зміни у перевезенні у зв'язку з реалізацією перевізником своїх прав за угодою перевезення.

4. У випадку зберігання вантажу та багажу на проміжному складі більш, ніж тридцять діб, відповідальність Страхувальника за Договором страхування вантажу та багажу (вантажобагажу) припиняється, якщо інше не обумовлено Договором страхування вантажу та багажу (вантажобагажу).

5. Якщо з незалежних від Страхувальника причин, дія договору перевезення закінчується в іншому пункті, ніж пункт призначення, вказаний у Договорі страхування, дія Договору страхування припиняється, якщо тільки Страхувальник негайно не повідомить про це Страховика з пропозицією продовжити страхування за додаткову премію (страховий платіж), якщо це передбачено умовами Договору страхування, після чого Договір страхування (страховий поліс) продовжує свою дію:

а) до тих пір, поки вантаж та багаж (вантажобагаж) не буде доставлений у пункт призначення, якщо не обумовлено інше;

б) доки відповідальність за Договором страхування не припиниться згідно з пунктом 2 розділу 7 цих Правил.

8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

1. Договір страхування укладається на підставі письмової заяви Страхувальника у двох примірниках, які повинні містити наступні відомості:

а) найменування вантажу та багажу (вантажобагажу), кількість місць, рід упаковки, вага вантажу та багажу (вантажобагажу);

б) документ, що підтверджує факт приймання вантажу та багажу (вантажобагажу) до перевезення (товарно-транспортна накладна, коносамент, квитанція про приймання вантажу та багажу (вантажобагажу) до перевезення, авіа накладна (AWB));

в) спосіб перевезення вантажу та багажу (навалом, насипом, у контейнерах, у трюмах тощо);

г) пункт відправлення, перевезення, призначення вантажу та багажу, найменування вантажоотримувача;

д) дату приймання вантажу та багажу (вантажобагажу) до перевезення;

е) вартість вантажу та багажу (вантажобагажу);

ж) умови страхування (вказівка страхових ризиків);

з) номер та дата договору (контракту, угоди) куплі-продажу (поставки);

к) можливість укладання договору на користь Вигодонабувача;

л) строк перевезення вантажу та багажу (вантажобагажу);

м) інші відомості передбачені чинним законодавством України.

2. Розмір страхового платежу встановлюється на підставі страхових тарифів. Страхові тарифи наведені у додатку №1 до цих Правил.

3. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ступеню ризику при страхуванні вантажу та багажу (вантажобагажу). Страхувальник зобов'язаний також дати відповіді на всі питання, поставлені йому Страховиком, з метою визначення ступеню страхового ризику страхування вантажу та багажу (вантажобагажу).

9. ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ

1. Страхувальник повинен протягом двадцяти чотирьох годин, як тільки це стане йому відомо, повідомити Страховика про всі істотні зміни у прийнятому на страхування ризику, а саме:

- про значну відстрочку терміну відправки вантажу та багажу (вантажобагажу);

- відхилення від звичайного або зумовленого договором шляху перевезення;
- затримку рейсу;
- заміни транспортного засобу в пункті перевантаження на інший транспортний засіб;
- заміни способу відправки, тощо.

2. Договором страхування може бути передбачено, що невиконання Страхувальником вказаного зобов'язання звільняє Страховика від обов'язку виплатити страхове відшкодування.

3. У випадку підвищення ступеню ризику Страховик має право достроково припинити дію Договору страхування та вимагати його укладання на нових умовах, що відповідають його ступеню ризику. Якщо ступінь ризику підвищується незалежно від волі та не у зв'язку з діями Страхувальника чи Вогодонабувача. Договір страхування може бути припинено протягом п'яти діб з того дня, коли Страховику стане відомо про підвищення ступеню ризику, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

4. Незалежно від того, настало підвищення ступеню ризику або ні, Страховик має право протягом терміну дії Договору страхування перевіряти стан та вартість застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу), а також відповідність дійсності повідомлених йому Страхувальником відомостей, що повинно бути обумовлено умовами Договору страхування.

10. ДОТРИМАННЯ НОРМ БЕЗПЕКИ

Якщо Страхувальник несвідомо порушив передбачені законами, іншими нормативними актами, стандартами, технічними умовами правила та норми перевезень, вантажно-розвантажувальних робіт, збереження вантажів та багажу або, якщо такі порушення здійснюються з відома Страхувальника, Страховик має право протягом десяти днів з моменту, коли йому стало відомо про вказані порушення, достроково припинити дію Договору страхування до усунення Страхувальником вказаних порушень.

Страхове відшкодування виплачується, якщо Страховик по закінченні десяти календарних днів з дня початку проведення вказаних дій не скористався своїм правом на дострокове припинення дії Договору страхування.

11. ПОДВІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

1. Страхувальник зобов'язаний інформувати Страховика про всі договори страхування, з іншими страховиками, укладеними стосовно вантажу та багажу (вантажобагажу), прийнятого Страховиком на страхування. При цьому інформація має бути повідомлена не пізніше двох діб з моменту укладання вищезазначених договорів страхування.

2. Якщо у момент настання страхового випадку стосовно застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) мали місце також інші договори страхування, відшкодування за збитки або шкоду розподіляється пропорційно співвідношенню страхових сум, в розмірі яких вантаж та багаж (вантажобагаж) застраховані кожним Страховиком, а відшкодування за цим Договором виплачується пропорційно частині, що припадає на його частку.

12. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

1. Страховик зобов'язаний:

- а) ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;
- б) протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику;
- в) при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування термін. Страховик несе майнову відповідальність за несвоечасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування;
- г) відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;
- д) за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;
- е) тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика.

2. Страхувальник зобов'язаний:

а) своєчасно вносити страхові платежі;

б) при укладанні договору страхування надавати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, та надалі інформувати його про будь-які зміни страхового ризику;

в) на вимогу Страховика надавати необхідні документи, що мають відношення до Договору страхування, та надавати можливість оглядати застрахований предмет, якщо це передбачено у Договорі страхування;

г) повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього предмета страхування;

д) вживати заходів обережності та рекомендацій, передбачених нормативно-проектною документацією;

е) вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

ж) повідомити Страховика про настання страхового випадку у строк, передбачений цими Правилами та Договором страхування.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника.

3. Страховик має право:

а) у разі необхідності робити залити про відомості, пов'язані з страховим випадком, у правоохоронні органи та інші організації, які володіють інформацією про обставини настання страхового випадку;

б) достроково припинити дію Договору страхування при порушенні Страхувальником своїх зобов'язань за цим Договором.

4. Страхувальник має право:

а) достроково припинити дію Договору страхування, повідомивши Страховика письмовою заявою у передбачений цим Договором термін;

б) вносити пропозиції щодо внесення змін у Договір страхування.

13. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

1. При настанні страхового випадку Страхувальник для одержування страхового відшкодування звертається до Страховика з заявою про виплату страхового відшкодування. При цьому, Страхувальник повинен:

а) протягом доби, не рахуючи вихідних, з моменту, коли йому стало відомо про страхову подію, сповістити про це Страховика або його уповноваженого представника;

б) надати Страховику або його представникам можливість проводити огляд або обстеження пошкодженого вантажу та багажу (вантажобагажу), розслідування стосовно причин настання шкоди або збитків, їх розмірів, брати участь у заходах по зменшенню збитків або шкоди та рятуванню застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу);

в) надати Страховику протягом двадцяти днів з дня настання страхового випадку наступні документи (оригінали);

- Договір страхування (страховий поліс);

- відвантажувальні документи: рахунок, рахунок-фактура;

- документ про оплату вантажу та багажу (вантажобагажу): платіжна вимога, чек, вексель тощо;

- документи, що підтверджують факт укладання договору перевезення на відповідному виді транспорту (коносамент, квитанція про прийняття вантажу та багажу (вантажобагажу) залізницею, товарно-транспортна накладна, авіа накладна (AWB));

- документи, що підтверджують настання події, яка призвела до настання страхового випадку (комерційний акт, акт загальної форми, акт про пошкодження вагону або контейнеру, акт відкриття вагону або контейнеру для прикордонного або митного огляду, акт про недоливання цистерни або бункерних піввагонів тощо, у випадку стихійного лиха - документи, що підтверджені Міністерством екології та природних ресурсів України чи його підрозділами на місцях та

Міністерством надзвичайних справ України);

- документи, що підтверджують видатки по рятуванню вантажу та багажу (вантажобагажу);
- акти оцінки ступеня заподіяної шкоди (акти експертизи, акти приймання П-6, П-7 тощо);
- за наявності ознак крадіжки - постанову правоохоронних органів про припинення провадження по справі, а у випадку, якщо справу передано до суду - належним чином завірену копію вироку або рішення суду, який набрав законної сили;
- лист-заяву з щодо виплати Страховиком страхового відшкодування;
- інші додаткові документи, передбачені Договором страхування.

2. Після надання вказаних документів Страховик визначає обставини настання страхового випадку.

3. Ненадання Страхувальником без поважних на це причин вказаних у цьому розділі документів та несвоєчасне повідомлення про страховий випадок тягне за собою право Страховика відмовити у виплаті страхового відшкодування.

4. Дії Страховика, спрямовані на рятування та зберігання застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу), не можуть розглядатися як визнання ним обов'язків виплачувати страхове відшкодування. Якщо Страхувальник перешкоджує діям Страховика по збереженню та рятуванню майна, при настанні страхової події, страхове відшкодування зменшується в тому обсязі, в якому це призвело до збільшення збитку.

14. ВИПЛАТА СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

1. При непідтвердженні зазначеними у розділі 13 цих Правил документами факту заподіявання Страхувальнику шкоди або збитків в результаті страхового випадку, або невиконаних дій, вказаних у пункті 1 розділу 13 цих Правил, Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування у розмірі, який не підтверджено документально.

2. Страховик приймає рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування протягом п'яти календарних днів з дня надання Страхувальником документів, вказаних у пункті 1 розділу 13 цих правил, якщо у нього не виникло необхідності запитати додаткові документи, передбачені Договором страхування, для підтвердження обставин страхового випадку. Строк з'ясування вищезазначених обставин не може перевищувати шестидесяти календарних днів з дня надання Страхувальником зазначених документів.

3. Заява та документи на виплату страхового відшкодування мають бути направлені Страховику не пізніше двадцяти календарних днів з моменту настання страхової події.

4. Після прийняття рішення про виплату страхового відшкодування Страховик виплачує страхове відшкодування протягом десяти банківських днів, згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника з доданням зазначених у цих Правилах документів, що підтверджують факт настання страхового випадку, та страхового акту, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою.

5. Страхувальник може заявити Страховику про відмову від своїх прав на застраховане майно (абандон) та одержати страхове відшкодування у випадках:

- а) зникнення транспортного засобу;
- б) економічної недоцільності відновлення або ремонту застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) (повна конструктивна загибель);
- в) економічної недоцільності доставки застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) до місця призначення;
- г) захоплення вантажу та багажу, застрахованого від такої небезпеки, якщо захоплення триває більше двох місяців.

15. ВІДМОВА У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

1. Якщо це передбачено у Договорі страхування, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадку:

- а) якщо у нього є достовірні підстави для сумніву у правомірності Страхувальника на одержання страхового відшкодування - до тих пір, доки не будуть надані необхідні докази;
- б) якщо відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну справу стосовно Страхувальника або уповноважених ним осіб та ведеться розслідування обставин, які привели до настання збитку - до моменту закінчення розслідування.

2. Підставою для відмови Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування є:

- 1) навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування,

спрямовані на настання страхового випадку. Вказана норма не розповсюджується на дії, пов'язані з виконанням ним громадянських або службових обов'язків, у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, установлюється згідно з чинним законодавством України;

2) здійснення Страхувальником-громадянином або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, навмисного злочину, який привів до страхового випадку;

3) надання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет страхування або про факт настання страхового випадку;

4) одержання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

5) несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховиком перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

6) інші випадки, передбачені законодавством України.

3. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству України.

4. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком у термін, передбачений пунктом 2 розділу 14 цих Правил, та у двотижневий термін з дня прийняття вказаного рішення повідомляється Страхувальникові у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови.

5. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником в судовому порядку.

16. ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

1. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

1) закінчення терміну дії;

2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

3) несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором строки. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший або черговий страховий платіж не був сплачений по письмовій вимозі Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальникові, якщо інше не передбачено умовами Договору;

4) ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-громадянина або втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22,23,24 Закону України "Про страхування";

5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством України;

6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

7) у інших випадках, передбачених законодавством України. Дія Договору страхування може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

У разі дострокового припинення дії Договору страхування на вимогу Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, який залишився до закінчення дії Договору за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, які були здійснені по цьому Договору страхування. Якщо вимога Страхувальника зумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

При достроковому припиненні дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за час, що залишився до закінчення дії Договору страхування за вирахуванням витрат на ведення справи, визначених нормативом у розмірі страхового тарифу, виплат страхового відшкодування, які були здійснені за цим Договором страхування.

17. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПОРІВ

Спори, що виникають між сторонами, вирішуються шляхом переговорів. При недосягненні сторонами згоди, спори передаються на розгляд до суду.

СТРАХОВІ ТАРИФИ

Базові тарифи на одне перевезення в залежності від виду транспорту:

Таблиця 1

Вид перевезення	Тариф, у відсотках від страхової суми
Перевезення залізничним транспортом	1,0-2,5
Перевезення автомобільним транспортом (залежно від маршруту)	1,0-2,5
Перевезення повітряним транспортом	1,0-1,5
Перевезення морським/річковим транспортом	
- у трюмі	1,5
- на палубі	1,8

Поправочний коефіцієнт до базових тарифів із таблиці 1.

Таблиця 2

Умови страхування	КО
1. "З відповідальністю за всі ризики"	1
2. "З відповідальністю за часткову аварію"	0,40-0,50
3. "Без відповідальності за всі пошкодження, окрім випадків катастроф"	0,25-0,35

Страхові тарифи розраховані при нормативі витрат на ведення справи рівним 30 %.

Тарифи діють на разові перевезення строком не більше 14 діб. При більшому строку тариф збільшується на 10% за кожні наступні 14 діб.

При перевезенні багажу, що легко псується, крихких та таких, що легко б'ються, небезпечних та ряду інших вантажів, до страхових тарифів застосовуються коефіцієнти таблиці 3.

Таблиця 3

Вид вантажу (багажу)	Коефіцієнт
Вантажі, що швидко псуються	3,0- 5,0
Крихкі та ті, що легко б'ються	1,0-2,0
Небезпечні вантажі	0,5-3,0
Антикваріат, твори мистецтва	1,5-10,0
Домашні речі, особисте майно	5,0-10,0
Алкогільні напої, тютюнові вироби	0,5-1,0
Обчислювальна, відео- та електронна техніка	0,5-1,0
Вантаж або багаж, вартістю вище 1000 грн. в одній партії, за кожну 1000 грн.	0,5-1,0 2,0
Нафтопродукти	0,5-0,7
Метали, вироби із них	0,8-0,9
Станки, машини	1,5
Бавовна, натуральних каучук	1,3-1,5
Пряності, тютюн, кава, чай, кожевинна сировина	1,7 0,5

Залежно від типу транспортного засобу, упаковки вантажу, розміру франшизи, терміну експлуатації транспортного засобу тощо, у кожному конкретному випадку за згодою сторін при укладенні договору страхування страховий тариф може бути підвищено або знижено з застосуванням поправочних коефіцієнтів від 0.5 до 2.0.

Актуарій

Работніков Андрій Георгійович

(Свідоцтво № 01-005 від “15”жовтня 2009року)

РОЗРАХУНОК СТРАХОВИХ ТАРИФІВ
до Правил добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)

Страховий тариф при страхуванні вантажів та багажу (вантажобагажу), що транспортується визначається з урахуванням виду та вартості вантажу, виду транспорту, відстані та маршруту перевезення, наявності факторів, що впливають на ймовірність настання страхового випадку. У договорі страхування може бути передбачення франшиза (умовна або безумовна).

Розглянемо розрахунок страхового тарифу для багажу, що транспортується автомобільним транспортом з відповідальністю Страховика за усі ризики.

Припустимо, S – страхова сума, L – умовна франшиза, $L = 0,01 \cdot S$.

Строк страхування 1 рік.

Відомі статистичні дані:

- на кожні 100 договорів – 1 страховий випадок;
- кількість договорів $N = 200$;
- при настанні страхового випадку, виплати страхової компанії розподіляються таким чином (на п'ять проведених виплат):
  - перша – $0,8 \cdot S$;
  - друга – $0,6 \cdot S$;
  - третья – S ;
  - четверта – S ;
  - п'ята – $0,9 \cdot S$.

Далі вважаємо, що $S = 1$.

Знайдемо належну функцію розподілу для розміру страхових виплат $F(t) = P(X < t)$, де X – розмір однієї виплати.

Відповідно до наших даних:

$$F(t) = \begin{cases} 0, & 0,6 > t > 0 \\ 1/5, & 0,8 > t \geq 0,6 \\ 2/5, & 0,9 > t \geq 0,8 \\ 3/5, & 1 > t \geq 0,9 \\ 1, & t > 1 \end{cases}$$

В зв'язку з тим, що в реальній ситуації стрибкових переходів ймовірностей немає, припускаємо, що $F(t)$ – лінійна функція на інтервалах:

$$F(t) = \begin{cases} a_1 \cdot t, & 0,6 > t > 0 \\ a_2 \cdot t + b_2, & 0,8 > t \geq 0,6 \\ a_3 \cdot t + b_3, & 0,9 > t \geq 0,8 \\ a_4 \cdot t + b_4, & 1 > t \geq 0,9 \\ a_5, & t > 1 \end{cases}$$

Знаходимо коефіцієнти (зауважимо, що числа $b_2 - b_4$ далі не вплинуть на розрахунок, тому що розглядатиметься похідна функції $F(t)$).

$$\begin{aligned}
1/5 &= a_1 \cdot 0,6 \Rightarrow a_1 = 1/3 \\
\begin{cases} 2/5 = a_2 \cdot 0,8 + b_2 \\ 1/5 = a_2 \cdot 0,6 + b_2 \end{cases} &\Rightarrow a_2 = 1 \\
\begin{cases} 2/5 = a_3 \cdot 0,8 + b_3 \\ 3/5 = a_3 \cdot 0,6 + b_3 \end{cases} &\Rightarrow a_3 = 2 \\
\begin{cases} 3/5 = a_4 \cdot 0,9 + b_4 \\ 1 = a_4 + b_4 \end{cases} &\Rightarrow a_4 = 4 \\
a_5 &= 0
\end{aligned}$$

Функція цілісності:

$$f(t) = F(t) = \begin{cases} 1/3, & 0,6 > t > 0 \\ 1, & 0,8 > t \geq 0,6 \\ 2, & 0,9 > t \geq 0,8 \\ 3, & 1 > t \geq 0,9 \\ 0, & t > 1 \end{cases}$$

Зайдемо розмір середньої виплати, яка дорівнює математичному сподіванню величини X_i :

$$\begin{aligned}
E(X) &= \int_L^{\infty} (t-L) \cdot f(t) \cdot dt = 1/3 \cdot \int_{0,01}^{0,6} (t-0,01) \cdot dt + 1 \cdot \int_{0,6}^{0,8} (t-0,01) \cdot dt + 2 \cdot \int_{0,8}^{0,9} (t-0,01) \cdot dt + \\
&+ 4 \cdot \int_{0,9}^1 (t-0,01) \cdot dt \approx 0,058 + 0,138 + 0,168 + 0,376 = 0,74
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
E(X^2) &= \int_L^{\infty} (t-L)^2 \cdot f(t) \cdot dt = 1/3 \cdot \int_{0,01}^{0,6} (t-0,01)^2 \cdot dt + 1 \cdot \int_{0,6}^{0,8} (t-0,01)^2 \cdot dt + 2 \cdot \int_{0,8}^{0,9} (t-0,01)^2 \cdot dt + \\
&+ 4 \cdot \int_{0,9}^1 (t-0,01)^2 \cdot dt \approx 0,0228 + 0,0959 + 0,1413 + 0,3538 = 0,6138
\end{aligned}$$

Нехай річні виплати по кожному договору мають складний розподіл Пуассона з параметрами $\lambda = 1/100$ та функцією розподілу $F(t)$.

Тоді розмір річних виплат по усім договорам R має складний розподіл Пуассона з параметрами $\lambda_1 = N \cdot \lambda = 2$ та $F(t)$.

$$E(R) = \lambda \cdot E(X) = N \cdot \lambda \cdot E(X)$$

$$E(R^2) = \lambda \cdot E(X^2) = N \cdot \lambda \cdot E(X^2)$$

Тоді нетто – тариф:

$$\begin{aligned}
T_H &= E(X) \cdot \left(1 + X_\alpha \cdot \sqrt{V(S)/E(S)}\right) \cdot \lambda = E(X) \cdot \left(1 + X_\alpha \cdot \sqrt{E(X^2)/E(X)} \cdot \sqrt{N \cdot \lambda}\right) \cdot \lambda = \\
&= (1/100) \cdot 0,74 \cdot \left(1 + 1,645 \cdot \sqrt{0,6138/0,74} \cdot \sqrt{200 \cdot (1/100)}\right) = 0,0165
\end{aligned}$$

Припускаємо, що витрати на ведення справи складають 40 % від страхового тарифу. Брутто – ставка з одиниці страхової суми складає:

$$T_B = T_H / (1 - 0,4) = 0,0165 / 0,6 = 0,0275, \text{ тобто } 2,8 \% \text{ від страхової суми.}$$

Актуарій
Работніков Андрій Георгійович

(Свідоцтво № 01-005 від “15”жовтня 2009року)